

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/65/2011
Identifikačné číslo spisu:	9011899488
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Šatka
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9011899488.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti žalovanej: A. P., bytom P., o návrhu na obnovu konania, vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 19 Zm 1/2011, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 19 Zm 1/2011-33 z 03. októbra 2011, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 19 Zm 1/2011-33 z 03. októbra 2011 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Uznesením z 03. októbra 2011 Krajský súd v Bratislave, konajúci ako súd prvého stupňa, rozhodol tak, že žalovanej nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku za podaný návrh na obnovu konania.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že dňa 06. decembra 2007 žalovaná zaslala na krajský súd podanie, ktoré bolo posúdené ako návrh na obnovu konania vo veci sp. zn. 8 Cb 71/2003 a zároveň požiadala o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Na výzvu súdu žalovaná zaslala potvrdenie o svojich majetkových a zárobkových pomeroch. S poukazom na ustanovenie § 138 odsek 1 vetu prvú Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) krajský súd nevyhovел návrhu žalovanej na oslobodenie od súdneho poplatku, pretože dospel k záveru, že ide o zjavne bezúspešné bránenie práva, keďže žalovaná svoj návrh na obnovu konania zaslala až po zákonom stanovenej lehote na podanie tohto opravného prostriedku, t. j. po troch mesiacoch od právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu vo veci sp. zn. 8 Cb 71/2003.

Proti tomuto uzneseniu podala žalovaná odvolanie a navrhla zrušenie napadnutého uznesenia z dôvodu, že súd nesprávne posúdil otázku včasnosti podania jej návrhu na obnovu konania. Poukázala na to, že uznesením z 26. júna 2011 ju krajský súd (konajúci sudkyňou JUDr. Ondrišovou) vyzval na doručenie originálu návrhu na obnovu konania s vlastnoručným podpisom. Na uznesenie reagovala listom z 19. augusta 2011, v prílohe ktorého súdu doručila originál návrhu na obnovu konania z 03. júla 2007 spolu s originálom podacieho listka, ako potvrdenky pošty, že predmetný návrh bol odoslaný dňa 06. júla 2007 (č. l. spisu 20). Tento dátum (06. 07. 2007) si sudkyňa svojvoľne prekvalifikovala na dátum 06. 12. 2007. Dátum doručenia návrhu na Krajský súd v Bratislave 10. 12. 2007 bol potom už iba pokračovaním jej „ľubovoľného výberu“. Uvedené konanie považuje za obštrukciu s cieľom zmarenia

spravodlivosti vo veci podaného návrhu na obnovu konania, ktorým sudkyňa Ondrišová jasne preukázala, že v danej veci nebola nestranná a nezávislá. Okrem zrušenia napadnutého rozhodnutia preto tiež žiadala, aby menovaná sudkyňa bola vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov vymedzených odvolaním (ust. § 212 ods. 1 O. s. p.) a po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (ust. § 214 ods. 2 O. s. p.) dospel k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť.

Krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým žalovanej nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku za podaný návrh na obnovu konania, založil na tom, že žalovaná nepodala návrh na obnovu konania včas, t. j. do troch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žalovaná si zrejme bezúspešne uplatňuje právo na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku, resp. že zo strany žalovanej ide o zrejme bezúspešné bránenie právu žalobcu vymôcť plnenie, ktoré mu bolo priznané právoplatným rozhodnutím súdu vo veci sp. zn. 8 Cb 71/2003. Ide pritom o jednu z dvoch podmienok, ktoré súd musí v konaní o návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov skúmať. Pre priznanie oslobodenia musia byť súčasne splnené obe tieto podmienky. Vyplýva to z prvej vety ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého súd môže na návrh priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Krajský súd pomery žalovanej neskúmal, pretože mal za to, že žalovaná sa zrejme bezúspešne domáha obnovy konania vo veci sp. zn. 8 Cb 71/2003 s odkazom na ustanovenie § 234 ods. 2 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v prvom rade poukazuje na to, že lehota uvádzaná v odôvodnení napadnutého uznesenia (3 mesiace od právoplatnosti rozhodnutia, proti ktorému návrh na obnovu konania smeruje), nezodpovedá zákonnému ustanoveniu. Lehoty na podanie návrhu na obnovu konania (mimoriadneho opravného prostriedku) upravujú ustanovenia § 230 ods. 1 a ods. 2 O. s. p.

Podľa ust. § 230 ods. 1 O. s. p. (v znení platnom a účinnom v rozhodnej dobe) návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

Podľa odseku 2 vyššie citovaného ustanovenia po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku možno návrh podať len z dôvodu uvedeného v

a/ § 228 ods. 1 písm. a) v prípade, že ide o trestný rozsudok, na podklade ktorého sa v občianskom súdnom konaní priznalo právo a ktorý bol neskôr podľa trestnoprávných predpisov zrušený,

b/ § 228 ods. 1 písm. c),

c/ § 228 ods. 1 písm. d),

d/ § 228 ods. 1 písm. e).

Zákon teda pre podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku stanovuje jednak subjektívnu lehotu a jednak lehotu objektívnu. Subjektívna lehota je 3 mesiace a počíta sa odo dňa, keď sa navrhovateľ obnovy dozvedel o konkrétnom dôvode obnovy alebo odo dňa, keď tento dôvod mohol uplatniť. Táto subjektívna lehota môže plynúť len v rámci objektívnej lehoty, ktorá je 3 roky a počíta sa od právoplatnosti rozhodnutia, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok smeruje. Po troch rokoch od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia už v zásade nie je možné podať návrh na obnovu konania, pokiaľ nejde o niektorý z prípadov uvedených v ust. § 230 ods. 2 O. s. p. Aj v týchto prípadoch však musí byť dodržaná subjektívna lehota troch mesiacov v zmysle odseku 1, pričom preukázanie skutočností, že táto lehota bola zachovaná, zaťažuje toho, kto obnovu konania navrhuje. Lehota na podanie návrhu na obnovu konania je lehotou procesnou, preto v zmysle ust. § 57 ods. 3 O.s.p platí, že lehota je zachovaná aj vtedy, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (napr. pošte).

Z vyššie uvedeného zároveň vyplýva, že včasnosť podania návrhu na obnovu konania posudzuje súd v závislosti od konkrétneho dôvodu obnovy, ktorý účastník, navrhujúci obnovu konania, uviedol vo svojom návrhu spolu s uvedením ďalších skutočností, ktoré podľa jeho názoru svedčia o tom, že návrh je podaný včas. V prejednávanej veci však žalovaná vo svojom podaní, ktoré súd podľa obsahu posúdil ako návrh na obnovu konania, neuviedla žiadne také skutočnosti, ktoré by bolo možné podradiť pod niektorý z dôvodov obnovy konania podľa ust. § 228 ods. 1 písm. a/ až e/ O. s. p. Úvahy krajského súdu o neskorom podaní návrhu na obnovu konania tak boli predčasné. Obsahové náležitosti návrhu na obnovu konania sú upravené v ust. § 228 ods. 3 O. s. p. Vyplýva z neho, že popri všeobecných

náležitostiach, ktoré musí spĺňať každé podanie účastníka došlé súdu (ust. § 42 ods. 3 O. s. p.), musí návrh na obnovu konania obsahovať tiež označenie rozhodnutia, proti ktorému smeruje, dôvod obnovy, skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že návrh je podaný včas, dôkazy, ktorými sa má preukázať dôvodnosť návrhu, ako aj to, čoho sa navrhovateľ obnovy domáha. V prípade, že podanie účastníka tieto náležitosti nespĺňa, je povinnosťou konajúceho súdu postupom podľa ust. § 43 ods. 1 O. s. p. vyzvať účastníka na doplnenie podania a poučiť ho o tom, ako má toto doplnenie vykonať. Právnym následkom nedoplnenia podania v lehote určenej súdom je odmietnutie podania, o čom musí byť účastník poučený.

Tým, že krajský súd v prejednávanej veci takto nepostupoval, zaťažil svoje konanie vadou podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., t. j. svojím postupom žalovanej, ako účastníčke konania, odňal možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu týchto práv dochádza v dôsledku nesprávneho, t. j. zákona sa priečiaceho procesného postupu súdu, ktorým je účastník vylúčený z ich realizácie. Na takúto vadu prihliada odvolací súd z úradnej povinnosti, to znamená aj vtedy, ak odvolateľ výskyt tejto vady v konaní pred súdom prvého stupňa výslovne nenamietal.

V posudzovanej veci, ak by odvolaním napadnuté uznesenie o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku za podaný návrh na obnovu konania nadobudlo právoplatnosť a žalovaná by v súdom určenej lehote poplatok nezaplatila, tak krajský súd by rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Žalovaná by tak bola zbavená možnosti, svoje neúplné podanie, ktoré súd podľa obsahu posúdil ako návrh na obnovu konania, doplniť tak, aby bolo možné predmetný návrh prejednať a rozhodnúť o ňom.

Uvedený nesprávny procesný postup krajského súdu je možné v odvolacom konaní napraviť len tým, že odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zruší (podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) a vec mu vráti na ďalšie konanie, v rámci ktorého súd prvého stupňa bude postupovať v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu (ust. § 226 v spojení s § 221 ods. 2 O. s. p.). Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Súčasťou odvolania žalovanej bol aj návrh na vylúčenie sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Eleny Ondrišovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Krajský súd predložil spis tunajšiemu súdu s poznámkou, že na námietku zaujatosti konajúcej sudkyne sa neprihliada, keďže žalovaná namietala len postup sudkyne v konaní. K uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že krajský súd postupoval v súlade so zákonom, keďže podľa ust. § 14 ods. 3 O. s. p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach. Ak účastník svoju námietku odôvodní len takýmito okolnosťami (ako to urobila aj žalovaná v prejednávanej veci), na jeho námietku sa neprihliada a v takom prípade sa ani vec nepredkladá nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.